

WIADOMOŚCI WYSTAWOWE

3505
111
CZASOP
1932

WYSTAWY RUCHOMEJ PRÓB I WZORÓW
PRZEMYSŁU KRAJOWEGO W RZESZOWIE

Zarząd Wystawy: Warszawa, ul. Chmielna Nr. 32.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWY RUCHOMEJ w roku 1931.

W ciągu siódmego roku naszej powojennej działalności akcją propagandową przeprowadziliśmy na terenie następujących miast:

M I A S T O	Data otwarcia	Ilość dni pokazów	Ilość ludności miasta	Zwiedzających		Stoisk miejsco- wych
				ogółem	wyciecz. szkoln, roln. i innych	
Chrzanów	4/1. 31 r.	8	13.000	3.010	1.220	16
Cieszyn	18/1.	8	15.324	5.127	2.032	14
Kalisz	31/1.	9	46.056	10.620	3.203	42
Turek	12/2.	4	10.000	1.042	189	—
Ozorków	19/2.	4	12.589	5.380	2.270	16
Koło	26/2.	4	11.710	2.950	1.006	12
Aleksandrów k/Ł.	8/3.	4	8.236	873	275	3
Bielsko	22/3.	8	19.923	18.953	5.980	105
Międzyrzec	3/5.	8	12.446	4.541	1.942	34
Brześć n/B.	14/5.	12	29.064	3.704	1.646	25
Siedlce	31/5.	8	30.676	3.747	2.569	8
Skarżysko	17/6.	6	10.724	1.624	888	8
Włodawa	27/6.	4	6.263	1.074	492	7
Nowogródek	5/7.	8	6.367	1.136	48	28
Stołpce	17/7.	5	2.956	1.382	108	6
Nieśwież	26/7.	8	6.840	610	—	11
Biała Podlaska	27/8.	7	13.088	4.304	722	42
Pińsk	6/9.	8	23.497	1.607	310	18
Chełm	17/9.	6	23.221	981	311	5
Lublin	27/9.	9	116.314	11.356	6.028	68
Stryj	15/10.	8	27.358	2.223	1.156	12
Stanisławów	28/10.	8	51.391	7.068	5.357	37
Sieradz	11/11.	5	9.284	2.467	1.303	7
Łowicz	19/11.	5	15.807	1.538	954	5
Kutno	27/11.	7	15.976	1.507	763	7
Włocławek	8/12.	13	43.574	3.909	1.634	30

Pokazy prób, wzorów i modeli, uzupełnione wykresami, dotyczącymi rozwoju gospodarstwa społecznego i poszczególnych gałęzi przemysłu były łączone z wystawami miejscowego przemysłu i rzemiosła.

Przy oprowadzaniu wycieczek szkolnych, organizacyj rolniczych, straży pożarnych, rzemieślniczych,

kupieckich, nauczycielskich, robotniczych i innych, personel działu propagandowego wygłaszał prelekcje, objaśniające znaczenie i rozwój przemysłu krajowego jakoteż konieczność intensywnego poparcia rodzimej wytwórczości.

Propaganda gospodarcza prowadzona była w porozumieniu z Izbami przemysłowo-handlowymi,

Związkami przemysłowymi odnośnych gałęzi wytwórczości, które dostarczały nam materiałów informacyjnych i nawet opracowywały wspólnie z nami teksty prelekcji.

W miejscowościach posiadających odpowiednie warunki, organizowane były odczyty, wygłaszane przez wybitnych prelegentów na tematy ogólnogospodarcze i fachowe.

W związku z wystawami prowadzona była dla całego szeregu gałęzi przemysłu, akcja propagandowa, zmierzająca do zwiększenia pojemności wewnętrznego rynku zbytu. Jednym ze środków tej akcji były kursy fachowe betoniarstwa, blacharstwa cynkowego, przetwórstwa owocowego i t. p. Kursy te odbywały się w Kaliszu, Bielsku, Międzyrzeczu, Brześciu n/B., Siedlcach, Nowogrodzku, Białej Podl., Pińsku, Lublinie, Stryju, Stanisławowie, Kutnie i Włodawku. Kursy, organizowane w porozumieniu z zainteresowanymi organizacjami zawodowymi miejscowymi, cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem.

Akcja pokazowo-opisowa łączona była w przeważnej ilości wystaw z pokazami filmów propagandowych, reklamowych i krajoznawczych. Seanse filmowe odbywały się podczas wystaw: Chrzanów (4 razy), Cieszyn (4), Kalisz (6), Ozorków (2), Bielsko (10), Brześć n/B. (5), Siedlce (3), Nowogrodz (4), Stołpce (2), Nieśwież (2), Biała Podl. (4), Pińsk (4), Lublin (8), Stanisławów (7), Sieradz (2), Łowicz (4), Włodawek (7).

Uważając za skuteczną również propagandę drukiem, rozpowszechniliśmy wśród zwiedzających

wystawę jakoteż ludności miast postoje, druki reklamowe i ulotki, głoszące hasła patriotyzmu gospodarczego i oszczędności.

W zakresie własnych wydawnictw propagandowych rozpowszechniliśmy 23 numerów „Wiadomości wystawowych”.— Ukazały się one w Chrzanowie (2 numery), Kaliszu (3), Bielsku śl. (2), Międzyrzeczu Podl. (2), Brześciu n/B. (3), Nowogrodzku (2), Stołpcach (2), Białej Podl., Pińsku, Lublinie (2), Stanisławowie, Kutnie, Włodawku.— Łączny nakład tego wydawnictwa wynosił około 60.000 egzemplarzy.

Ponadto wydaliśmy dwa nakłady katalogu Wystawy Ruchomej.— Zarówno Wiadomości Wystawowe jak katalogi były rozpowszechniane bezpłatnie.

Z powyższego sprawozdania wynika, że działalność pokazowo-propagandowa W. R. nie tylko utrzymała się w dotychczasowej intensywności, ale w pewnej mierze rozszerzyła i pogłębiła.

Natomiast, w następstwie sytuacji ogólnogospodarczej zmniejszyła się frekwencja publiczności, ilość wystawców miejscowych oraz uczestników stałych.

Na I półroczu 1932 r. odbyły się wzgl. odbędą wystawy w Płocku (6 do 11 stycznia), Przemysłu (16 do 24 I.), Rzeszowie (28 I. do 7 II.), Tarnowie, Żywcu, Nowym Sączu, Lesznie, Rawiczu, Ostrowie, Krotoszynie, Chełmie, Grudziądzu i Tczewie.

KRONIKA WYSTAWY.

Program otwarcia wystawy.

Otwarcie Wystawy nastąpi we czwartek dnia 28 stycznia br. o godzinie 17-ej w gmachu Szkoły powszech. św. Jadwigi przy ulicy Hoffmanowej z następującym porządkiem:

- 1) przemówienie delegata Zarządu wystawy Ruchomej;
- 2) przecięcie wstęgi przez reprezentanta Rządu;
- 3) zwiedzanie Wystawy.

Zjazd wójtów i sekretarzy gminnych z powiatu rzeszowskiego.

Staraniem Komitetu Miejsowego Wystawy Ruchomej Przemysłu Krajow. w Rzeszowie odbędzie się dnia 5 lutego br. Zjazd wójtów i sekretarzy gminnych z pow. rzeszowskiego.

Na powyższym zjeździe zostaną wygłoszone referaty na temat: „Racjonalna rozbudowa wsi”, oraz „Zastosowanie materiałów ogniotrwałych w budownictwie wiejskim” wygłosi przedstawiciel Związku Pol. Fabryk Portland-Cementu z Warszawy.

Po wysłuchaniu referatów nastąpi zwiedzenie Wystawy.

Konkurs wystaw sklepowych w Rzeszowie.

Staraniem Komitetu Miejsowego Wystawy Ruchomej w Rzeszowie, Sekcji kupieckiej, zosta-

nie urządzony w czasie trwania Wystawy Konkurs wystaw sklepowych z racjonalnym oświetleniem.

Wystawy sklepowe zgłoszone do Konkursu będą wyłożone wyłącznie towarami krajowymi.

Konkurs rozpocznie się dnia 1 lutego br. i trwać będzie do dnia 7-go lutego br. włącznie.

Pomieszczenie i czas trwania Wystawy.

Wystawa mieści się w Szkole powszech. im. św. Jadwigi przy ul. Hoffmanowej.

Wystawa jest czynna począwszy od dnia 28-go stycznia — codziennie od godz. 8-ej do godz. 21-ej. Wystawa w Rzeszowie trwać będzie do dnia 7 lutego br. włącznie.

Stałe karty wstępu.

Celem umożliwienia wielokrotnego zwiedzenia Wystawy są wprowadzone imienne karty wstępu w cenie 2 zł, które wydaje Biuro wystawy w Szkole powszech. im. św. Jadwigi.

WYKAZ STOISK

na Wystawie Ruchomej w Rzeszowie.

- 1) „Mars” Wytwórnia Kuchen Polowych w Rzeszowie.
- 2) S. Zweig, Fabryka Maszyn, Pomp i Odlewnia żelaza w Rzeszowie.

- 3) Sulikowski Michał, Zakład Kociarski w Rzeszowie.
- 4) Gazownia Miejska w Rzeszowie.
- 5) Radłowski i Sztos, Fabryka Aparatów Gazowych w Warszawie.
- 6) Elektrownia Miejska w Rzeszowie.
- 7) B-cia Borkowscy, Zakłady Elektryczne w Warszawie.
- 8) Cegielnia Miejska i Fabr. Dachówek w Rzeszowie.
- 9) Okoń Mieczysław, Fabryka WYROBÓW Beton. w Jarosławiu.
- 10) Mol Alojzy, Fabryka Kafli w Rzeszowie.
- 11) „Kuznica“, Zakłady Mechaniczne i Odlewnia Żelaza w Rzeszowie.

- 12) Two Muzeum Przemysłowego w Rzeszowie.
- 13) Dąmbrowski F., Pracownia Artystyczno-Rzeźbiarska w Żołyńi.
- 14) „Wschód Słońca“, Fabryka Chałwy w Katowicach.
- 15) Komendzińska W., Przemysł Zakopiański w Zakopanem.
- 16) Zabawski Grzegorz, Bazar Ludowy w Truskawcu.
- 17) „Neige de Fleurs“, Fabryka Perfum we Lwowie, ul. Zyblikiewicza 9.
- 18) „Pharmochemia“, W. Paździerski w Bydgoszczy.
- 19) Izak Izrael, Pracownia blacharska, Rzeszów. ul. Grunwaldzka 5.

ELEKTROWNIA MIEJSKA W RZESZOWIE.

Idąc z postępem czasu wybudowała Gmina miasta Rzeszowa w r. 1911 jako osobne przedsiębiorstwo miejskie, obok istniejącej już Gazowni miejskiej, Elektrownię miejską. — Plany i projekt zakładu wykonał inż. T. Gajczak, ówczesny dyrektor Elektrowni miejskiej w Krakowie, kierownictwo budowy prowadził inż. Zurowski, który następnie objął kierownictwo obu zakładów t. j. Gazowni i Elektrowni, jako dyrektor miejskich Zakładów przemysłowych. Elektrownię wybudowano na prąd stały 2×220 woltów. Zakład obejmował dwa zespoły dieslowskie, każdy o sile 125 Km. bezpośrednio sprzężony z dynamo-maszyną o sprawności 85 Kw.

Budynek wykonano większy, tak by pomieścić mógł trzeci zespół. Nadto posiadał zakład baterję akumulatorów. — Motory Diesla dostarczyła leobersdorfska fabryka maszyn — dynamo-maszyny fabryka Siemens Schucherta, akumulatory fabryka Dra Staneckiego we Lwowie.

Sieć zasilającą wykonano kablami, sieć rozdzielczą napowietrzną, częściowo na konsolach — po przedmieściach na słupach. W maju 1911 roku uruchomiono zakład, a w lipcu t. r. przyłączono kolej tj. oświetlenie obu dworców a także pompy wodne przy Wisłoku, parowozownię i warsztaty. Z ulic oświetlono lampami łukowymi tylko ulicę 3-go Maja i Zamkową — zresztą całe miasto posiadało oświetlenie gazowe. Konsumcja prywatna oświetlenia jak i motorów przemysłowych rozwijała się normalnie, aż do wybuchu wojny światowej w roku 1914-tym.

Rzeszów leżąc na terenie przemarszów ogromnych mas wojska austriackiego, przechodzących w obu kierunkach, pokonać musiał wiele trudności, obok dwukrotnej inwazji wojsk rosyjskich, które porobiły wiele szkód i spustoszeń — którym uległa w pierwszym rzędzie Elektrownia. Wskutek uży-

wania dla braku właściwych — lichych materiałów ruchu, niemożności utrzymania w należyтым stanie maszyn i ich przeciążenia, zniszczyły się zupełnie akumulatory, a motory przeciążone psuły się często, tak że groziło zupełne unieruchomienie zakładu.

To spowodowało, że w roku 1916 tymczasowy Zarząd Miasta zakupił w Czechach używaną maszynę parową wraz z dynamo-maszyną o sile 350 K. p. a potrzebny do ruchu kocioł parowy odpowiedniej wielkości zakupiono, również używany na Węgrzech. Po pokonaniu wielu trudności, z powodu istniejącej wojny, tak transportowych i montażowych — uruchomiono maszynę parową — a przez to zdołano utrzymać ruch zakładu, poczem przeprowadzono gruntowną naprawę obu zniszczonych motorów Diesla.

Elektrownia po latach wojny poczęła się szybko rozwijać, tak że w r. 1926 powiększono ją przez zakupno 3-go motoru Diesla, o sile 310 Kp. wraz z dynamo-maszyną — a w roku 1920 nową maszyną parową z fabryki „Pierwsza Berneńska fabryka maszyn“ wraz z dynamo fabryki „Elin“. — Obie ostatnie inwestycje tj. 310 konny motor Diesla z dynamo i 600 konną maszynę parową z dynamo, oraz powiększoną halę maszyn, uskuteczniiono z funduszy zapasowych — przy kredytach fabrycznych bez zaciągnięcia na ten cel pożyczek inwestycyjnych.

Z czasem następowała stopniowa zamiana oświetlenia gazowego ulic, na oświetlenie elektryczne, tak, że obecnie sieć elektrycznego oświetlenia obejmuje całe miasto, aż do zewnętrznych jego granic.

Obok prowadzenia ruchu dla produkcji prądu, wykonuje Elektrownia urządzenia instalacji elektrycznych prywatnym odbiorcom, bez zysku, na dogodnych warunkach spłaty, oraz dla wygody odbiorców dostarcza przyborów i różnych aparatów elektrycznych.

Zwiedzajcie Wystawę Ruchomą!

O Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych.

Ogień jest żywiołem, który corocznie powoduje w naszym gospodarstwie bardzo poważne straty, gdyż wielka ilość budynków drewnianych i krytych słomą ułatwia powstanie i szerzenie się pożarów.

Dla ochrony ludności przed skutkami pożarów nie wystarcza sama akcja ratownicza, może ona bowiem powstrzymać rozprzestrzenianie się ognia, ale nie wróci pogorzalcowi poniesionych strat. Jedynym niezawodnym środkiem jest ubezpieczenie, wobec zaś wielkich rozmiarów klęski ogniowej, ubezpieczenie musi być powszechne. Tu zaczyna się rola Państwa, którego zadaniem jest ustalenie takiej formy ubezpieczenia, aby dawało ono gwarancję powszechności i przez to ochroniło od obawy, że zniszczone przez ogień gospodarstwa pozostaną nieodbudowane.

Taką właściwą i bodaj jedyną formą, gwarantującą powszechność — jest przymus ubezpieczenia. Skoro zaś uznana zostanie zasada przymusu, to jednocześnie spada na Państwo obowiązek powołania instytucji, która ten przymus wykonywa. Z istoty rzeczy musi to być instytucja prawa publicznego — obowiązana do przyjmowania wszystkich ubezpieczeń, a nie tych tylko, które towarzystwa ubezpieczeń uznają dla siebie za dogodnie, oraz tworzenie sieci organizacyjnej stosownie do potrzeb ludności, a nie do potrzeb własnej kalkulacji rachunkowej,

Te wszystkie względy wymagają istnienia instytucji prawnopublicznej, jaką jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, w którym ubezpieczonych jest z górą 3 i pół miliona nieruchomości, obejmujących prawie 10 milionów budynków.

Zakład korzysta z szeregu udogodnień, w szczególności zaś ze współdziałania organów administracji samorządowej względnie Państwowej przy ściąganiu składek ubezpieczeniowych i ze współpracy samorządów przy zgłaszaniu budynków do ubezpieczenia.

Powołanie prawnopublicznego zakładu ubezpieczeń nakłada jednocześnie na Państwo obowiązek kontrolowania działalności zakładu i zapewnienia ingerencji w tym kierunku, aby jego działalność była skoordynowana z działalnością gospodarzą Państwa i w innych dziedzinach życia społecznego.

Przed wydaniem rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 marca 1927 r. budynki były ubezpieczone zaledwie 40% wartości rzeczywistej, wskutek czego pogorzelec otrzymywał odszkodowanie, stanowiące zaledwie cząstkę poniesionej straty. — Pod tym względem została przeprowadzona zasadnicza reforma, polegająca na znacznym podwyższeniu sum ubezpieczenia budowli tak, iż obecne odszkodowanie pogorzelowe odpowiada rzeczywistej szkodzi i pozwala, pomimo kryzysu gospodarczego i związanych z tem trudności kredytowych, na natychmiastowe odbudowanie zniszczonego gospodarstwa. Przeciętna składka za ubezpieczenie jednej nieruchomości nie jest wysoka, wynosi bowiem niewiele ponad 20 złotych. Obecnie składki, pobierane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych są niższe od przedwojennych. Tak naprzykład przeciętna składka od zł. 1000 — sumy ubezpieczo-

nej wynosiła w roku 1913 — 6·21, w roku zaś 1928 tylko 4·2.

Z ogólnej sumy uzbieranych składek zwrócił Zarząd ubezpieczonym około 54 miliony złotych w formie odszkodowań pogorzelowych.

Głównem zadaniem Zakładu jest, jak to już nadmieniliśmy, przymusowe ubezpieczenie budynków od ognia. Jednakże, wobec istnienia tak wielkiego, sięgającego do każdego zakątka kraju, aparatu technicznego i administracyjnego, celowem jest jak największe wyzyskanie tego aparatu do innych czynności ubezpieczeniowych, a w szczególności do taniego ubezpieczenia od ognia ruchomości rolnych i domowych, inwentarzy, maszyn itp. oraz ziemio-
płodów od gradobicia.

Z tych względów posiada Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych również inne działy ubezpieczeń.

Zbliżonem do przymusowego ubezpieczenia budowli jest regionalne ubezpieczenie ruchomości rolnych, obowiązujące w tych powiatach, w których sejmiki uchwalą przymus takiego ubezpieczenia. Takich powiatów jest około 25, mimo, że ubezpieczenie prowadzone jest dopiero od kilku lat. Zbiór składek wyniósł w 1929 r. około 4 miliony złotych. Rozwój przymusowych ubezpieczeń ruchomości rolnych, tamowanych poważnie przez kryzys gospodarczy wskazuje na wielkie zainteresowanie się samorządów powiatowych tym rodzajem ubezpieczeń i świadczy, że jest ono tanie i korzystne dla ludności.

Pozatem zakład dokonywa ubezpieczeń dobro-
wolnych na tych samych zasadach jak prywatne towarzystwa ubezpieczeń. W tym dziale zebrano w roku 1929 z górą 5 milionów złotych składki.

Bardzo korzystne dla rolników są również ubezpieczenia ziemio-
płodów od gradobicia. W tej dziedzinie Zakład zwraca specjalną uwagę na zabezpieczenie drobnego rolnictwa, zawierając między innymi ubezpieczenia grupowe, przy których udziela specjalnego rabatu. Działalność w dziale ubezpieczeń od gradobicia dotychczas dawała dla samego Zakładu przeważnie wynik ujemny z powodu dużej szkodowości, jednakże bez względu na to, instytucja dąży do dalszego rozwoju tego działu, mając na względzie korzyści, jakie przynosi on rolnictwu.

Działalność Zakładu nie ogranicza się wyłącznie na ubezpieczeniu, ale i w inny sposób przyczynia się do walki z pożarami, a mianowicie wykonując corocznie poważne sumy na bezpośrednią akcję przeciwpożarową. Kwoty te obracane są na wyposażenie straży ogniowych w dobre narzędzia gaśnicze, pozatem udzielane są samorządom pożyczki lub bezpowrotne zasiłki na urządzenia przeciwpożarowe, jak budowa wodociągów, studzien, zakładanie piorunochronów itp.

Aby ułatwić ludności pokrywanie budynków ogniotrwałymi materiałami i ogniotrwałą odbudowę po pożarze, zakład udziela pogorzalcem pożyczek na niski procent (4% w stosunku rocznym) i dogodną spłatę ratalną, a samorządom pożyczek na wytwórnie i składy materiałów budowlanych ogniotrwałych.

Kapitały zapasowe Zakładu, wynoszące około 30 milionów złotych, ulokowane są częściowo w nieruchomościach, pozatem w papierach procentowych i na rachunkach w Banku Rolnym i Banku Gospodarstwa Krajowego, skąd idą na wzmocnienie rolnictwa i budownictwa.

Stąd widać, że pieniądze zbierane przez Po-

wszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, wracają z powrotem do tych sfer ludności, skąd wyszły, bądź bezpośrednio w postaci odszkodowań pogorzelniczych i pożyczek ulgowych, bądź pośrednio przez popieranie finansowe najpilniejszych potrzeb gospodarstwa narodowego.

Pocztowa Kasa Oszczędności P. K. O.

Niejeden raz słyszycie naokoło siebie narzekania na zły stan gospodarczy. Skutecznie przeciwdziała temu działalność P. K. O., która ułatwia zabezpieczenie przyszłości jednostek drogą systematycznego odkładania najdrobniejszych nawet oszczędności.

P. K. O. przyjmuje i wypłaca oszczędności za pośrednictwem nie tylko swoich Oddziałów, ale i przez wszystkie urzędy pocztowe. Jest to bardzo ważne udogodnienie, bo każdy, kto złoży pieniądze do P. K. O., może odebrać je w każdym urzędzie pocztowym, — nie potrzebuje więc nosić lub wozić pieniędzy przy sobie i ich pilnować. P. K. O. pilnuje za niego. Ponadto nie tylko, że wróci mu te pieniądze na każde żądanie, lecz jeszcze dopłaci mu godziwy procent.

Zaznaczyć należy, że do złożenia i odebrania pieniędzy w urzędzie pocztowym nie trzeba żadnych formalności, należy tylko mieć przy sobie swoją książeczkę oszczędnościową, po przedstawieniu której poczta wypłaci i zaznaczy w książeczce wypłacone pieniądze. P. K. O. dla wygody klientów przyjmuje również oszczędności w złotych w złocie.

Gwarantuje również całkowicie zupełną i bezwzględną tajemnicę wkładów.

Wkłady oszczędnościowe w P. K. O. wolne są od wszelkich opłat i podatków.

Następną formą oszczędności w P. K. O. są ubezpieczenia na życie, oraz t. zw. ubezpieczenia

posagowe, które również przyjmuje P. K. O. za pośrednictwem urzędów pocztowych.

Ubezpieczenia w P. K. O. są dlatego takie wygodne, że można ubezpieczyć się za składką miesięczną, poczynając już od 3 złotych miesięcznie i że P. K. O. wystawia polisę bez badania lekarskiego.

Są 3 rodzaje ubezpieczeń w P. K. O.: 1) na dożywocie t. j., że płacący regularnie składki (przez pocztę) po oznaczonej ilości lat otrzyma sumę, na którą się ubezpieczył. Sumę tę otrzymuje rodzina ubezpieczonego w całości w razie śmierci ubezpieczonego, chociażby termin ubezpieczenia jeszcze nie przeszedł; 2) na życie, przytem P. K. O. daje swoim klientom ten olbrzymi przywilej, że jeżeli ubezpieczony utraci życie na skutek wypadku (wypadek na kolei, od pożaru i t. p.), premja zostanie wypłacona podwójnie; 3-cią odmianą ubezpieczenia są tak zwane ubezpieczenia „posagowe“, które polegają na tem, że można w P. K. O. ubezpieczyć dziecko (dziewczynkę czy chłopczyka), z tem, że ubezpieczający wpłaca umówioną składkę miesięczną do P. K. O. (lub przez najbliższy urząd pocztowy), a po umówionej ilości lat (np. po dojściu do pełnoletności), jeśli ojciec czy matka umrze i przestaje wpłacać składki, to jednak P. K. O. wypłaci ubezpieczonemu (t. zw. dziecku) całą premję po dojściu jego do określonego wieku.

„SZTUKA LUDOWA“

W TRUSKAWCU

poleca:

**KILIMY M. Chamuy w Glinianach, SERWETY, PASIAKI, RZEŻBY,
INKRUSTACJĘ, MAKATY, CERAMIKĘ HUCULSKĄ, ALABASTRY
ŻURAWIENSKIE, itp.**

PO CENACH FABRYCZNYCH.

STOISKO NA WYSTAWIE w RZESZOWIE.

KREM MISS POLONJI

Sławna artystka polska, zaangażowana obecnie do Hollywood, „Miss Polonja“, p. Zofja Batycka znana jest w całej Polsce i zagranicą nie tylko ze swego talentu, ale i z rzadkiej urody. Można więc jej ufać gdy wydaje swój sąd o kosmetykach, przeznaczonych do pielęgnowania kobiecej twarzy. A wiadoma jest z prasy rzeczą, iż wśród mnóstwa kremów toaletowych, jakie wyrabia kraj i zagranicą Miss Polonja przekłada ponad inne Krem „Kwiat śnieżny“ wyrabiany przez fabrykę „Neige de Fleurs“ we Lwowie.

Trudno zresztą dziwić się temu, gdyż fabryka ta, biorąca udział w otwartej obecnie w Rzeszowie Wystawie Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego wogóle znana jest z dobroci swych wyrobów. A wyrabia wszelkie artykuły perfumeryjno-kosmetyczne. Zarówno kupcy rzeszowscy, jak i publiczność winna na Wystawie zwrócić uwagę na wyroby tej fabryki,

RATUJ CIE
WŁOSY

ŚMIERĆ SIWYM
WŁOSOM

BALSAM NA WŁOSY

Mag. Farm. W. Paździerskiego „Mag.“ Nr. 1 — usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów. „Mag.“ Nr. 2 (nie farba) — stopniowo przywraca siwym włosom pierwotny kolor.

Kto chce przekonać się o skuteczności kosmetycznych wyrobów, zechce odwiedzić stoisko „Pharmachemia“ na Wystawie Ruchomej w Rzeszowie. Lokal Szkoły Powszechnej im. św. Jadwigi.

DRUKARNIA UDZIAŁOWA

SPÓŁKA z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Przyjmuje:
wszelkie zamówienia w zakresie sztuki drukarskiej wchodzące.

Wykonuje:
szybko, starannie, gustownie, po cenach umiarkowanych.

RZESZÓW, ULICA 3-GO MAJA L. 9.

ROK ZAŁOŻENIA 1868.

FORTEPIANY, PIANINA

MEBLE SKROMNE i WYKWINTNE,
JADALNIE, SYPIALNIE, GABINETY,
KUCHNIE, SALONY i KLUBOWE
GARNITURY, DYWANY ORYG.
PERSKIE, SMYRNEŃ, i STRZYŻONE.

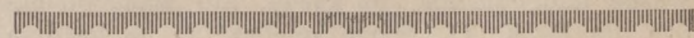

KILIMY, CHODNIKI, PORTJERY, FIRANKI,
KAPY, NARZUTY, MATERJĘ BROKATOWE,
PLUSZOWE i GOBELINOWE DO OBICIA
MEBLI. ŁÓŻKA MOSIĘŻNE i METALOWE,
MATERACE WŁOSIENNE i SPREŻYNOWE,
OTOMANY, TAPCZANY, WOZKI DZIEC. it. p.

POLECA NA DOGODNYCH WARUNKACH
S. KLUZA NAST.

SZYMON GRUBNER

RZESZÓW, BERNARDYŃSKA 7, TEL. 88.

E. KOTOWICZ ZAKŁAD KRAWIECKI CYWILNY i WOJSKOWY

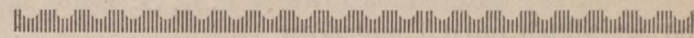
Rzeszów, ul. Jagiellońska L. 8.
w nowym domu p. Silbera (za apteką obwodową).

**Wielki wybór materiałów na
ubrania cywilne i wojskowe.**

Ceny przystępne.

Dziękuję za dotychczasowe względy
i proszę nadal o łaskawe poparcie.

NAJNOWSZE ŻURNALE.

WAŻNE DLA WSZYSTKICH

Niniejszem zawiadamiam P. T. Publiczność, iż wykonuję w lokalu przy ulicy 3-go MAJA 18 (naprzeciw Kościoła gimnazjalnego)

wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wehodzące — oraz oprawy obrazów.

Mam też na składzie wielki wybór ram, obrazów, luster, galanterji oraz przybory szkolne i kancelaryjne,

po cenach konkurencyjnych!!
Przyjmuję również wszelkie zamówienia na lustra i szkła szlifowane,

jakoteż odnawianie zniszczonych luster.

Upraszam o łaskawe odwiedziny P.T. Publiczności, kreślę się

z poważaniem
A. BACHMAN
ul. 3-go Maja 18.

Wakład 1.000 pzt.